

AABYHØJ KIRKE

En kirke og dens historie

Forsidetegningen er udført af Annelise Foged Rasmussen, Aabyhøj.

*Dette hæfte er udgivet af Aaby Sogns Menighedsråd 2001
i samarbejde med Holger E. Laursen
Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Forening.*

AABYHØJ KIRKE

En kirke og dens historie

Forhistorien

For godt hundrede år siden, nærmere betegnet i 1890, talte Aaby sogn efter en række år med en langsom vækst i befolkningstallet i alt 356 sjæle. Men omkring århundredskiftet tager udviklingen for alvor fart. 1901 har sognet 481 indbyggere, og et årti senere er beboertallet 1585. Som årene går, forstærkes tendensen, således at Aaby allerede i begyndelsen af tyverne passerer de tre tusinde indbyggere.

Den stærke vækst finder hovedsagelig sted i den umiddelbare nærhed af Silkeborgvej, der var blevet anlagt i 1854. I en række år kaldte man denne del af sognet for Valby, men efter forslag fra adjunkt Anker Jensen vedtog sognerådet i slutningen af september 1902, at bydelen skulle hedde Aabyhøj.

Hvornår tanken om at opføre en kirke i den ny bydel opstod, fortæller sig i det uvisse, men i 1922 skænkede gårdejer Rasmus Høgh, Staahøjgaard, en grund ved Haslevej til en ny kirke med den klausul, at den skulle være færdiggjort i løbet af højst ti år. Menighedsrådet modtog den 19. august tilbudet ».. med stor Tak..« og besluttede at foretage en indsamling til kirkesagen i Aabyhøj hver påskedag.

Kirkegården ved Aaby kirke trængte imidlertid stærkt til en udvidelse. Rådet købte derfor i 1924 et areal ved Silkeborgvej, tilhørende den nærliggende »Gammelgaard«, for her at indrette en helt ny. Året efter begyndte man anlæggelsen af den ny kirkegård på jordstykket, og her afsattes også plads til den kommende kirke. Gårdejer Høghs søn, Niels Høgh, skænkede senere værdien af den oprindelig tilbudte grund til kirkebyggeriet.

Den økonomiske baggrund

Med pastor H. O. Hansen som den ledende kraft begyndte man i 1931 at forberede byggearbejdet og forstærke den økonomiske baggrund ved hjælp af basarer, bortlodninger og indsamlinger, og i 1937 var man nået så langt, at man foruden grunden, hvorpå kirken skulle opføres, rådede over en kapital på 21.000 kr.

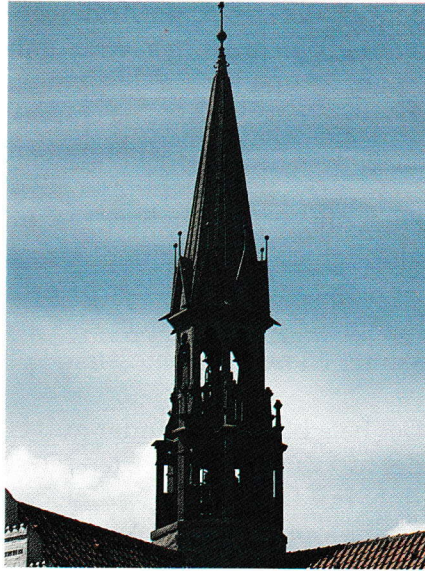
Samme år nedsatte menighedsrådet »Komiteen for den ny Kirke i Aabyhøj«. Den kom til at bestå af pastor Hansen, fabrikant Reinh. Petersen, overportør J. P. Jensen, bogholder S. J. Sørensen, fabrikant Ejnar Andersen, sognerådsformand O. I. Offersen og kommuneingeniør M. P. Petersen. Denne sidste fik senere overdraget det daglige tilsyn med byggeriet.

De samlede udgifter til kirkens opførelse var oprindelig kalkuleret til 300.000 kr., men krigsårene med materialemangel og store pristigninger forhøjede dem til en samlet sum af 465.000 kr. Stat og kommune bidrog med 250.000 kr., mens de resterende 215.000 kr. stammede fra private, et beløb, der vidner om sognebørnenes betydelige offervilje.

Umiddelbart før kirkens indvielse manglede man endnu 15.000 kr. i, at den var gældfri, men dette beløb blev skænket af en lokal forretningsdrivende, som ønskede at være anonym.

Kirken bygges

Tegningen og projekteringen blev overdraget arkitekt H. Lønborg-Jensen, København. På grundlag af to skitser med henholdsvis tårn og tagrytter valgte menighedsrådet den nu eksisterende bygning med tagrytter og indre orientering nord-syd med koret mod nord og hovedindgangen mod syd. Som normalt hos Lønborg-Jensen er stilformen blandet, og i sin opbygning er kirken, der fik 400 sidde-

pladser, i slægt med kirken i Løgumkloster. I forbindelse med kirken indrettedes præsteværelse, dåbsværelse og ligkapel, og i krypten fandt man plads til to lokaler til møder og konfirmandundervisning.

300 mennesker overværede grundstensnedlæggelsen, som foretoges den 6. juli 1942 af biskop Skat Hoffmeyer, sognepræst H. O. Hansen og sognerådsformand O. I. Offersen. I det indmurede grundstens-dokument hedder det:

»Aar 1942. Mandag den 6. Juli i Kong Kristian den Tiendes 31. Rege-
ringsaar, medens V. Fibiger var Kirkeminister, V. Hvidt Stiftamtmand
over Aarhus Stift, H. O. Hansen Sognepræst og Formand for Menig-
hedsraadet og O. I. Offersen Formand for Aaby Sogneraad; medens
Størstedelen af Verden var i Krig og Danmark besat af tyske Tropper,
lagdes Grundstenen til denne Kirke med Navn Aabyhøj Kirke.«

Hovedparten af arbejdet med kirkens opførelse blev lagt i hænder-
ne på lokale håndværkere. Murermester Hilmer Strandgaard stod
således for murerarbejdet, mens tømrer- og snedkerarbejdet blev

betroet firmaet A. C. Andersen. Kun mere specielle opgaver blev overladt til udenbys virksomheder. Det gjaldt de blyindfattede ruder, lampetter og lysekroner samt kirkens udsmykning med dekorationer, skrift- og farvesammensætning. Prædikestolen er fremstillet og skænket af møbelfabrikken Sirius i Åbyhøj.

Forsyningsvanskelighederne under krigen bevirkede, at det var umuligt at skaffe malm til kirkeklokker. Menighedsrådet foretog da en metalindsamling, der på grund af den tyske besættelse foregik i hemmelighed. Alligevel blev resultatet fornemt, idet der blev indsamlet en mængde messing, kobber, tin, bly og lidt sølv.

Det hele blev gemt under gulvet i præstegården på Åbyvej, hvorfra det forsvandt. Efter krigen blev det efterlyst adskillige gange, indtil Aabyhøj Ugeavis på foranledning af en læser den 28. marts 1972 kunne oplyse, at da Aabyhøj kirke inden besættelsens ophør var blevet forsynet med klokker, havde man senere foræret metallerne til Århus rådhus.

De to klokker, kirken blev udstyret med, var af støbejern, fremstillet og foræret af Frichs Fabrikker. På den største af dem læser man

indskriften: »Jeg ringer ind over hvert et angst og betyngtet Sind Guds Naade og Fred.«

Besværligt har det været at skaffe materialer i krigsårene. Herom vidner ansøgninger til Statens Byggenævn om tildelinger af f. eks. cement, søm eller jern. Og yderligere vanskeligt kunne det blive med ekstra skriverier, som da man fik bevilget 600 kg jern til en drager under orgelpulpituret, og den samme drager vitterligt ville komme til at veje 847 kg!

Indvielsen

I oktober 1942 kunne man holde rejsegilde, og i september året efter faldt de sidste stilladser omkring spiret. I det ydre nærmede kirken

sig sin fuldførelse med grovpudsede, hvidkalkede mure lysende ud over sognet. Men i det indre var der endnu langt igen. Over to år skulle forløbe, før kirken endelig kunne tages i brug.

Om morgenen den 5. maj 1945 lod klokkerne første gang deres toner lyde ud over sognet, da de ringede befrielsen ind over vort land. Den 24. november samme år mellem klokken sytten og atten lød klokkerne påny, og dagen efter indviedes Aabyhøj kirke ved en festgudstjeneste, der fyldte kirkerummet til sidste plads.

Desværre skulle pastor H. O. Hansen ikke opleve den længe ventede festdag, idet han den 13. januar samme år pludselig var afgået ved døden på grund af hjertelammelse. Umiddelbart før gudstjenesten samledes en lille skare ved pastor Hansens grav for at mindes hans store indsats for at få den ny kirke bygget og for at nedlægge signerede kranse fra menighedsrådet og byggekomiteen.

Klokken ti holdt en procession med biskop Skat Hoffmeyer og stiftamtmand Hvidt i spidsen sit indtog i kirken, og festgudstjenesten kunne indledes med et smukt præludium, spillet af organisten, Tage Kirkegaard, hvorpå et udvidet kirkekor sang under ledelse af lærer Pettersen. Biskop Skat Hoffmeyer indviede kirken i Faderens, Sønnens og Helligåndens navn og lyste velsignelsen over døbefont,

alter og prædikestol, hvorefter han overgav kirken til menigheden og dens præster. Senere prædikede pastor Thun over dagens tekst fra Matthæus, kap. 11, versene 25-30.

Om eftermiddagen var der både bryllup og barnedåb i den ny kirke, og om aftenen var alle pladser atter besat, da pastor Torp prædikede og holdt altergang.

Kirkens ydre

De blyindfattede ruder sidder i rundbuede vinduer, og i 1993-94 blev korvinduerne over alteret forsynet med mosaikruder i blysprosser, tegnet af maleren Mogens Jørgensen, København. De tre høje, smalle vinduer inspirerede kunstneren til at skabe et ornamentalt motiv, der kunne forbinde dem, så de opleves som én stor, sammenhængende mosaik.

At de nordvendte vinduer aldrig møder solens direkte stråler, gjorde det nærliggende for Mogens Jørgensen at lade glasenes farveskala gå i nuancer af gult og orange med mange mellemtoner. Derved giver de kirken et varmt lys, som understreges ved solfaldstide, når farverne gløder, og rummet fyldes af et gyldent skær.

Den udvendige hoveddør er som de øvrige udvendige døre fremstillet af egetræ og forsynet med dørhamre og smedet lås med nøgle. Over samme hoveddør forsynedes kirken i 1987 med et smukt, guldlysende ur.

Placeringen af den hvidkalkede kirke med de høje, kamtakke gavle på ådalens nordlige skråning giver en fornem fjernvirkning, som især er tydelig, når den betragtes fra nord eller syd. Kirken danner en markant farvekontrast til områdets ellers dominerende mørkere, røde tage og de omliggende havers træer, og den er tilstrækkelig høj til, at det mørke spir på klokketårnet bryder horisonten og markerer sig i byens silhuet.

Årelange problemer med rytterspiret

Da kirken opførtes, var det tanken, at det renæssanceprægede spir skulle dækkes med kobber eller eventuelt bly. Men leveringsvanskeligheder på grund af krigen bevirkede, at man måtte nøjes med at beklæde det med grønt asfaltpap.

I årenes løb blev rådangrebene på træværket så kraftige, at man gang på gang måtte skride til reparationer. I foråret 1959 konstaterede et provstesyn, at kirkens tagrytter trods gentagne udbedringer stadig var gennemtrængt af fugt. Det blev derfor henstillet til menighedsrådet, at man enten udskiftede træværket med et nyt og mere holdbart materiale, eller at man fjernede tagrytteren og byggede en klokkestabel ved siden af kirken.

Noget afgørende skete imidlertid ikke, og man fortsatte med nødtørftige reparationer. Et provstesyn i maj 1971 opfordrede rådet til endnu en gang at overveje muligheden for at erstatte tagrytteren med en frit-

stående klokkestabel, og på et møde den 30. august samme år vedtog et enigt menighedsråd et skitseforslag til en klokkestabel, tegnet af kirkens arkitekt, Poul Andersen.

Beslutningen førte til en storm af protester, og i Aabyhøj Ugeavis den 9. september udtrykte bladets redaktion sin uforbeholdne mening imod den påtænkte ændring af kirkens udseende. Ugen efter kunne man læse nok en redaktionel protest, der var ledsaget af billeder af kirken med og uden tårn. En strøm af læserbreve fulgte i månederne efter, og mand og mand imellem gik snakken livligt. Det var tydeligt, at langt de fleste af sognets borgere var imod ændringerne.

På menighedsrådets vegne forsvarede formanden, Preben Karsten, den trufne afgørelse i et indlæg, der bragtes i Ugeavisen den 16. december og i Aarhuus Stiftstidende den 23.

I redegørelsen hedder det: »Det må bl. a. fremføres, at der er et meget uharmonisk forhold imellem selve kirkebygningen og den alt for store tagrytter. Ved fjernelse af tagrytteren vil kirkebygningens karakteristiske arkitektur i langt højere grad blive fremhævet, og netop dette synspunkt er fra flere sider fremhævet overfor menighedsrådet.«

Ud over det æstetiske peger Preben Karsten også på den økonomiske side af sagen, idet man står over for store, udgiftskrævende opgaver. Heriblandt nævner han restaurering af kirken i Gammel Åby, opførelsen af en nødvendig materielgård i tilknytning til kirkegården i Åbyhøj og et stigende behov for velegnede menigheds- og konfirmandlokaler.

Preben Karsten fortsætter: »De nævnte store opgaver er efter rådets skøn af langt større betydning for sognet end at bekoste de mange penge - ca. 350.000 kr., som det efter de nyeste beregninger vil koste at hovedreparere og kobberdække tagrytteren.«

Konklusionen var altså klar: projektet med den påtænkte klokkestabel ville blive indsendt til principiel godkendelse hos provstiudvalget.

Om de mange protester eller andet har gjort udslaget, står hen i det uvisse. I hvert fald henstiller stiftsøvrigheden i maj 1972 til menighedsrådet, at man udskifter tagrytteren med en ny i forenklet udgave, og i slutningen af juni følger rådet henstillingen. Den ny beslutning var dog ikke énstemmig. Mens tretten stemte for, var tre fortsat imod.

I løbet af sommeren og efteråret 1973 blev det gamle spir taget ned og erstattet med et nyt og slankere. Tage Bach Schmidts Tømrer- og Snedkerfirma stod for afmonteringen af det gamle og opsætningen af det ny spir, som blev beklædt med kobber. Det ny er udført med spær af lamineret, trykimprægneret fyrretræ, og spærene er i ét stykke fra søjlefod til top, mens klokkestolen er udført som en varmforzinket pyramidekonstruktion i stålør. Mens det gamle spir havde to etager, består det ny, skønt det er af samme højde, kun af en enkelt, som øverst oppe krones af den gamle vindfløj.

I forbindelse med ombygningen blev de oprindelige støbejerns-klokker udskiftet med to bronzeklokker af samme størrelse som de gamle og støbt af det hollandske firma Ejsbouts. Den største af de gamle klokker ser man nu ved korets nordøstside, mens den mind-

ste blev foræret til FDF's Landsforbund. Den befinder sig i dag på førertræningscentret »Sletten« nær Julsø.

De ny klokker, der er stemt i b og cis, fungerer begge automatisk, som de gamle havde gjort i en del år, og det samme er tilfældet med den store klokkes bedeslag. Hele ombygningsarbejdet kom til at koste godt 600.000 kr, altså en del mere end oprindelig budgetteret og mere, end det kostede at bygge kirken i fyrreerne.

Kirkens indre

Gulvet er belagt med munkesten, og alteret er muret af frådsten, som er hentet i Jelling. Både hovedskib og kor afsluttes foroven af gotiske krydshvælvinger, mens de to sideskibe har lavt bjælkeloft. Alteret er prydet af et stort, forgyldt kors, som bærer de fire evangelisters attributter, og i korsets midte lyser »Den gyldne Sol«, symbolet på Opstandelsen.

Alterkorset var oprindelig anbragt på et fodstykke, der viste et brudstykke af en ringmur. Igennem muren førte nogle porte, hvilket kan symbolisere, at det er gennem Jesu kors, vejen fører til Gud. På fodstykket stod et citat fra Paulus' Første Korintherbrev: »Korsets Ord - en Guds Kraft.«

Fodstykket blev imidlertid fjernet i 1981, således at alterkorset nu står direkte på alteret. Alterkorset og smedejernsskranken ved knæfaldet er ligesom dørbeslagene udført af smedemester Larsen og Søn, og ved begge korvægge er opsat gelændere som hjælp for dårligt gående.

Prædikestolen og stolestaderne er inspireret af renæssancen, og det samme er pulpiturene. Rækværket foran sidepulpiturene havde oprindelig samme højde som orgelpulpiturets rækværk, men allerede før kirkens indvielse blev der ytret ønske om at få de to rækværker gjort lavere. Dette skete dog først i 1951.

På prædikestolen læser man fra Peters Første Brev (kapitel 1, vers 25): »Herrens ord bliver evindelig, og det er det ord, som er forkyndt eder ved evange-

liet.« Og fra Johannesevangeliet (kapitel 1, vers 14): »Ordet blev kød og tog bolig iblandt os, og vi saa hans herlighed, fuld af naade og sandhed.« Over prædikestolens lydhimmel hilser Kristus sin menighed med sejrxfanen.

Døbefonten er af granit og bærer Kristi monogram. Dåbsfad og kande, der som kirkens lysekroner og alterstager er gaver fra private, er udført i messing af billedhugger Larsen, København. På dåbskanden citeres verslinier af Grundtvig: »Døb, genfød dem, Herre from, dybt i Livets Kilde.« Også skibets indgangsdør minder om dåben. Her læser man: »Herren bevare din Udgang og din Indgang.« Ordene er hentet fra Davids Salme 121, vers 8, og lyder, hver gang der er dåb i kirken.

I 1968 fjernede man de nederste smalle bænke i selve kirkerummet og lagde et stykke af det til våbenhuset, som ændredes til fordel for garderobe, dåbsværelse og toiletter med vaskekumme. Hovedskibets sydside kom således til at flugte med forkanten af orgelpulpituret. Ved samme lejlighed fornyedes varmeanlægget.

Orglet

Som tilfældet var med tårn og tagrytter, kom også orglet til at volde svære kvaler. Hos orgelbygger Frobenius i København bestilte man i maj 1944 et sløjfeladeorgel med elektrisk funktion og 25 klingende stemmer. De nødvendige elektriske dele skulle skaffes fra en specialfabrik i Tyskland og var lovet færdige i løbet af foråret 1945. Skulle dette slå fejl, kunne firmaet benytte dele, man havde liggende til et lignende orgel, hvis bygning var udsat på ubestemt tid. Men den tyske fabrik nåede ikke sine leverancer før sammenbruddet, og først i 1947 fik orgelbyggeren rådighed over de elektriske dele, som var bestemt til andet arbejde.

For at kirken ikke skulle stå uden orgel ved indvielsen, blev rygpositivet leveret færdigopstillet til brug med et midlertidigt spillebord. Samtlige piber var indsat i selve hovedfacaden, således at orglet så færdigt ud, hvad det rent ydre angik.

I januar 1948 kunne færdigbygningen af orglet endelig påbegyndes, og i oktober samme år, næsten tre år efter indvielsen, var det færdigopstillet i kirken.

Men besværlighederne var ikke forbi. Allerede i 1959 stod det klart, at orglet trængte til en hovedreparation, og i januar 1960 indgik menighedsrådet en aftale med orgelbyggerfirmaet Markussen og Søn i Åbenrå om en gennemgribende reparation over en fireårsperiode, hvor for eksempel alle piber blev fornyede.

Imidlertid, problemerne fortsatte og det trods en ny hovedreparation, som blev færdiggjort i januar 1984. Derfor begyndte man i oktober 1993 en gennemgribende ombygning og modernisering, også denne gang foretaget af Markussen og Søn, og søndag den 13. marts året efter kunne man genindvie det nyistandsatte orgel.

Set fra selve kirken synes orglet, der bærer Christian den Tiendes monogram, ganske uforandret, idet den oprindelige facade og de tre orgelhuse blev bevaret. Men i orgelværket skete store fornyelser.

Et nyt spillebord blev installeret, og orgelhusene forsynedes med ny vindlader, mens en del af piberne blev genanvendt. Instrumentet er på 26 stemmer, der som før er fordelt på tre manualer. Tidligere var orglet udstyret med elektropneumatisk tangentfunktion (traktur), men denne blev nu erstattet af en mekanisk, hvilket er at foretrække. Det gælder både praktisk, spilleteknisk og ikke mindst, hvad angår selve klangen.

Som noget helt nyt blev det renoverede instrument forsynet med de såkaldte sættekombinationer, hvilket betyder, at organisten ved at anvende en enkelt knap kan fremtrylle 256 forskellige klang-kombinationer, som forud er indkodet i systemet.

Kirkegården

blev indviet ved en højtidelighed den 16. november 1927, og den 23. december samme år fandt den første begravelse sted. Desværre eksisterer denne første grav ikke mere.

Kirkegården er anlagt omkring et system af primære gange, der deler det store anlæg op i overskuelige enheder. Den brede nord-sydgående midtergang er kirkegårdens hovedakse, hvori selve kirken indgår som det centrale. De primære gange er asfalterede og afgrænses af grusbatter eller græsrabatter, mens de øvrige gange er grusbelagte. Kirkegårdens levende hegn mod vest og øst er forholdsvis tæt beplantning og består blandt

andet af eg, hassel, syren, ahorn og guldregn. Mod øst langs Gammelgårdsvej afgrænses kirkegården af klippede hække, der indgår i et fint samspil med de levende hegn i de tilgrænsende villahaver. I 1939 købte menighedsrådet påny jord til en påtænkt senere udvidelse af kirkegården, denne gang nord for Thyregodsvej. Indtil videre er stykket udlagt som kolonihaver. Den stedse oftere anvendte urnebegravelse har foreløbig overflødiggjort enhver tanke om udvidelse.

Urnegravene ser man især i den store rotunde lige nord for kirken, og spredt over kirkegården findes en del fællesgrave. Fælles urnegrave med navneplader ses lige syd for sognegården, og fælles kistegrave findes blandt andet i kirkegårdens nordvestlige hjørne ud mod Thyregodsvej. Vest for den store midtergang, 50 meter fra nordindgangen, ligger fællesgravanlægget for urnegrave uden markering af de enkelte grave.

I halvfjerdsernes sidste halvdel fandt flere forhandlinger sted med menighedsrådet i det ny Gellerup sogn, som ønskede kirkegårdsfællesskab med Aaby sogn. Man havde i Åbyhøj intet mod at overlade brugsretten til en del af den ubenyttede kirkegårdsjord til Gellerup, men ønskede, at det ny sogn selv skulle administrere anvendelsen af stykket. Det satte kirkeministeriet sig imidlertid imod, og planerne blev opgivet.

Kirkegårdens nordlige del er den, som senest er taget i brug, hvorfor den har en mere åben karakter. Her ved Thyregodsvej ligger kirkegårdens materielgård, som blev opført i gule sten i 1971-72. Den skabte tidssvarende forhold for opbevaring af redskaber og maskiner, og foruden kontor til kirkegårdsgartneren rummer selve huset også frokoststue og omklædningsfaciliteter for personalet.

Sognegården

Nær materielgården ligger sognegården, som blev opført i gule sten og indviet den 13. januar 1972. Den blev udformet, og med de flade tagkonstruktionsformer fremhæve kirken som det centrale element. Ved opførelsen af sognegården blev der ændret på den gamle udsigt mod kirken.

For at skaffe bedre rammer for kirkegårdsarbejdet tider samler mere end hundrede år gamle tagkonstruktioner tidlig med, at der blev foretaget en omfattende arbejds påbegyndtes i foråret 1971. Efter sommeren samme år. Efter sommeren samme år, fra nordsiden, fremtræder knudepunktet.

Sognegården består af to etagebygninger med en indgang og derfor kan fungerer som en

Sognegården

Nær materielgården ligger sognegården, der også er bygget i gule sten og indviet den 13. januar 1979. De to bygninger er beskedent udformede, og med de flade built-up-tage har de været med til at fremhæve kirken som det centrale midtpunkt. Samtidig med opførelsen af sognegården blev også kirkegårdens nordre indgang ændret, så man ved Thyregodsvej har fået en smuk forplads med udsigt mod kirken.

For at skaffe bedre rammer til aktiviteterne i sognegården, der til tider samler mere end hundrede mennesker, har man fundet det betimeligt at ændre tagkonstruktionen og løfte en del af taget samtidig med, at der blev foretaget en generel renovering af huset. Dette arbejde påbegyndtes i foråret 1996 og blev fuldendt i løbet af eftersommeren samme år. Ændringerne har betydet, at kirken, set fra nordsiden, fremtræder knap så markant som tidligere.

Sognegården består af to etager. I kælderetagen, som har separat udgang og derfor kan fungere uafhængigt af stueetagen, er der to

ungdomslokaler og et sikringsrum. Herudover findes tekøkken og toiletter.

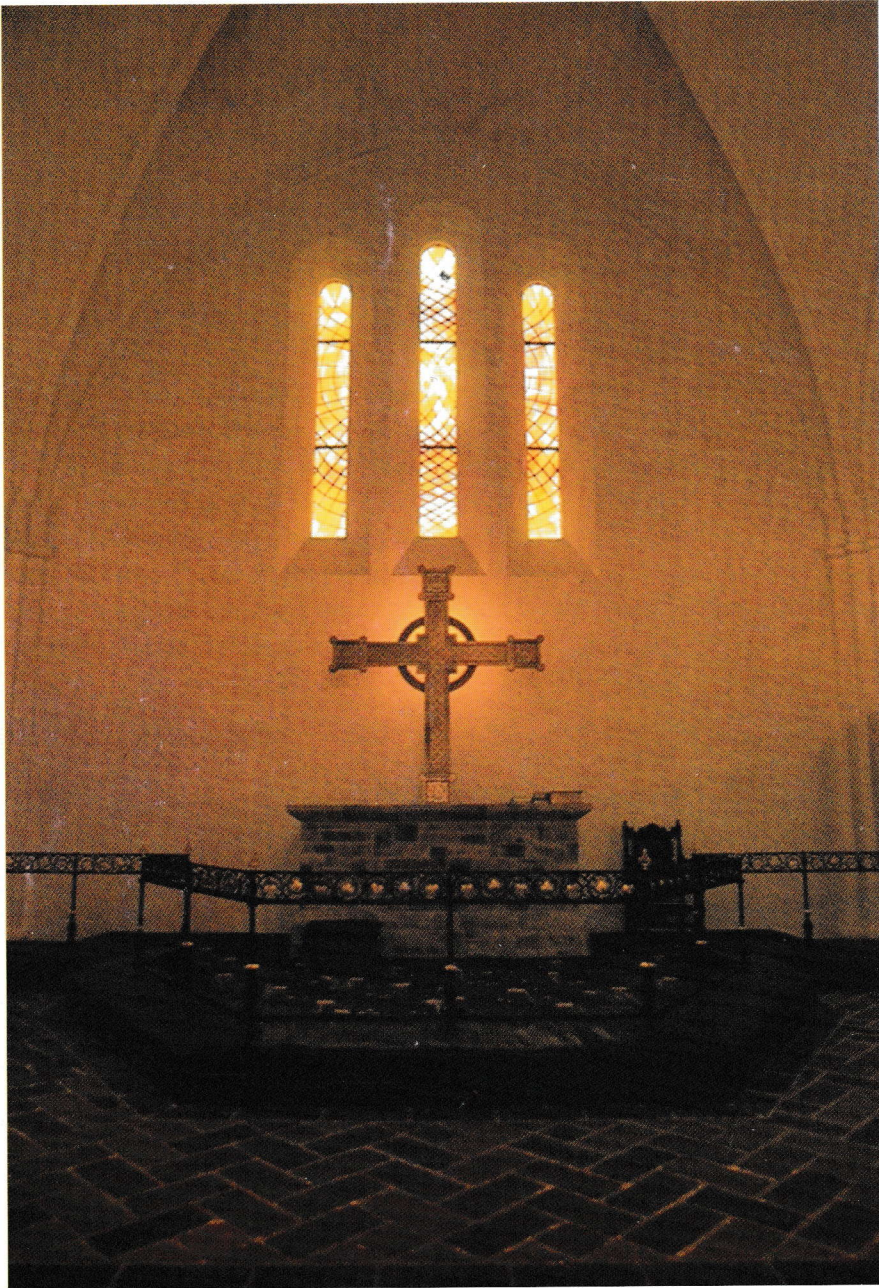
Stueetagen rummer forhal, garderobe, kordegnekantor, kontor for sognemedhjælperen og et mindre møderum. Adskilt af en foldevæg er indrettet to konfirmandstuer, der kan slås sammen til ét stort mødelokale. Desuden findes køkken, arkiv, rengøringsrum og et handicaptoilet.

Siden sin indvielse er sognegården blevet flittigt brugt og danner rammen om et rigt menighedsliv. Den er hjemsted for Menighedsplejen, Besøgstjenesten og Pensionistklubben, for Børneklubben og Ungdomsklubben, for DMS-kredsen og den lokale kunstforening. Her afholdes fællesaftener, legestue for børn og studiekredse, åbent hus-arrangementer og højskoledage. Her har Kirkeligt Forum haft sine møder, og konfirmandundervisningen foregår naturligt i sognegården.

Et hundredårs udvikling

Som fortalt i indledningen har Aaby sogn gennemgået en voldsom udvikling i dette århundrede, især i den første halvdel. Fra at være et anneks til Vor Frue kirke i Århus indtil 1908 er det blevet et sogn med over 10.000 indbyggere og tre fuldtidspræster samt en fuldtids- og en deltidskordeg, to kirketjenere og en sognemedhjælper, en fuldtidsorganist og et kor på otte sangere, mens kirkegårdene beskæftiger et personale på fire personer.

Allerede i 1966 drøftede man en deling af sognet i to, og på et møde seks år senere, den 26. februar 1972, vedtog menighedsrådet at ansøge kirkeministeriet om en endelig deling. Tanken var at oprette et sogn med Aaby kirke som sognekirke. Den nordlige del af det gamle sogn skulle da udskilles som et selvstændigt sogn med Aabyhøj kirke som sognekirke. Da man også forudså en regulering af grænserne til de tilstødende sogne, Brabrand, Hasle, Møllevang og Vor Frue, regnede man med, at det ny Aabyhøj sogn ville få cirka 9.000 indbyggere mod 5.000 i Aaby sogn. Imidlertid sagde kirkeministeriet dengang nej til at oprette tre præstestillinger i de to sogne, hvorefter tankerne blev skrinlagt.

JYDSK CENTRALTRYKKERI A/S